

Asia: VN/19961/2023

Suomen yhdenntetyn energia- ja ilmastosuunnitelman (NECP) päivitys

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Muu taho

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

Jo sivulla 129 esitelty graafi (Figure 12) osoittaa sen, että Suomella on todella paljon tekemistä hiilineutraalisutavoittene saavuttamisessa, sillä nykyisillä toimenpiteillä päästöt olisivat yli 20MT ja nielut alle 5MT.

Taakanjakosektorilla päästöt eivät vähene EU:ssa sovittujen tavoitteiden tahdissa. Kuten Suomen Ympäristökeskuksen ja Tampereen yliopiston tutkijat huomauttivat 28.5. "Suomi on nykytoimin laiminlyövässä sitovan velvoitteensa puolittaa omat päästönsä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta" ([https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/Politiikkasuositus_Paastovahennysvelvoit\(66708\)](https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/Politiikkasuositus_Paastovahennysvelvoit(66708))).

Ilmastopaneelin puheenjohtaja Markku Ollikainen kommentoikin jo vuoden 2023 lokakuussa Petteri Orvon hallituksen budjettia toteamalla, että "Ensimmäistä kertaa meillä on tehty päätöksiä, jotka kasvattavat päästöjä taakanjakosektorilla". (<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000009909331.html>).

Taakanjakosektorilla raportoitavia maatalouden päästöjä ei käytännössä edes yritetä tämän suunnitelman mukaan vähentää. Sivulla 130 mainitaan, että WEM-skenaariossa maatalouden päästöt vähenevät nykytasosta 0,5MT vuoteen 2030 mennessä ja sen jälkeen pysyvät tasolla 5,5-5,6MT / vuosi aina vuoteen 2055, koska eläinten määrä pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2025 eikä päästövähennystoimenpiteiden kohteena olevien turvemaiden ala kasva vuoden 2035 jälkeen.

Toisaalta sivulla 78 viitataan siihen, että "nautaeläinten määrän odotettu laskeminen" vähentäisi maatalouden metaanipäästöjä. Kuinka suuri on tämä odotettu määrän väheneminen? Millä keinoin tämä väheneminen tapahtuu? WEM-skenaarion mukaan kotieläinten määrä ei juuri laske, mutta sivun 78 mukaan määrä kuitenkin laskee.

Sivulla 130 esitetyllä skenaariolla pelkästään maatalouden päästöt estävät Suomea saavuttamasta oman ilmastolakinsa mukaiset päästövähennystavoitteet vuoteen 2050 mennessä.

LULUCF-sektori muuttui kokonaisuudessaan päästölähteeksi vuonna 2022 erityisesti hakkuiden aiheuttaman nielun romahduksen myötä. EU:n Suomelle asettama vuoden 2030 nettonielutavoite, -17,8MT ei tule tämän 170 sivuisen dokumentin avulla toteutumaan.

Yleisesti ajatellaan, että suunnitelma sisältää myös keinoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Nyt kommentoitavana olevassa yhdennetyn energia- ja ilmastosuunnitelman päivityksessä ei ole esitelty polkua eikä keinoja nielutavoitteen saavuttamiseksi. Tässä mielessä dokumenttia ei voi pitää suunnitelmana.

Dokumentin sivulla seitsemän todetaan, että maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaa ei tulla tällä hallituskaudella päivittämään.

Ilmastolaki velvoittaa ministeriöitä laatimaan ilmastopoliittisia suunnitelmia lakiin kirjattujen tavoitteiden, kansainvälisten sopimusten ja EU-velvoitteiden toteuttamiseksi ja valtioneuvostoa seuraamaan tavoitteiden toteutusta. On selvää, että nykyisillä toimilla EU:sta tulevat tavoitteet taakanjakosektorilla sekä erityisesti maankäyttösektorilla jäävät toteutumatta. Samalla jää toteutumatta myös Suomen oma tavoite hiilineutraaliudesta vuonna 2035. Hallituksen toimettomuus hiilinielujen suhteen ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman suhteen rikkoo ilmastolakia.

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (NECP luku 2.1.1 ja 3.1.1)

-

Avoim vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

-

2) Uusiutuvan energian edistäminen (NECP luku 2.1.2 ja 3.1.2)

-

Avoim vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

-

3) Energiatehokkuuden edistäminen (NECP luku 2.2 ja 3.2)

-

Avoim vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

-

4) Energiaturvallisuus (NECP luku 2.3 ja 3.3)

-

Avoim vastaus energiaturvallisuutta koskien

-

5) Energian sisämarkkinat (NECP luku 2.4 ja 3.4)

-

Avoim vastaus energian sisämarkkinoita koskien

-

6) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (NECP luku 2.5 ja 3.5)

-

Avoim vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

-

Avoim vastaus muita kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman osia koskien. Mikäli mahdollista, kerro vastauksessasi mitä suunnitelman lukua vastauksesi koskee

-

Tiainen Olli
Greenpeace